

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
Порядку реалізації матеріальних цінностей
державного резерву»

Картка проекту

Розробник проекту постанови: Державне агентство резерву України	Мета проекту постанови – удосконалення процедури проведення аукціонів з реалізації матеріальних цінностей державного резерву	Проект постанови надіслано відповідно до § 37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
---	--	--

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту постанови Національне агентство ідентифікувало корупціогенні фактори, які зумовлюють потребу в його доопрацюванні, а саме:

- відсутність:

положень, які б передбачали реалізацію на конкурсних засадах матеріальних цінностей з державного резерву у всіх визначених ним випадках;

вимог до змісту або форми заяви про участь в аукціоні за методом підвищення ціни, а також положень, які б визначали порядок підтвердження її подання суб'єктами, які виявили намір взяти участь в аукціоні;

інформації про те, в який строк протокол електронного аукціону повинен бути підписаний безпосередньо переможцем аукціону, а в який – оператором, та який суб'єкт зобов'язаний надіслати підписаний протокол організатору (оператор чи переможець аукціону);

- запровадження регулювання щодо встановлення стартової ціни лотів сформованих матеріальних цінностей, що не увійшли до затвердженої номенклатури, на рівні балансової вартості цих матеріальних цінностей (а не ринкової, як передбачено чинною редакцією Порядку реалізації матеріальних цінностей державного резерву, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1078).

Опис виявлених корупціогенних факторів

I. Встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення

1. У проекті постанови передбачається внести зміни до Порядку реалізації матеріальних цінностей державного резерву, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1078, шляхом викладення цього Порядку в новій редакції (далі – проект Порядку).

Згідно з абз. 1 п. 4 проекту Порядку реалізація матеріальних цінностей здійснюється шляхом проведення електронного аукціону з використанням електронної торгової системи, крім випадку продажу одержувачу, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Разом з тим аналіз положень як абз. 1 п. 4, так і інших норм проекту Порядку не дає можливості встановити, чи буде в результаті їх правозастосування дотримано вимог ч. 3 ст. 12 Закону України «Про державний матеріальний резерв» (далі – Закон), якою визначено, що матеріальні цінності з державного резерву реалізуються на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Така невизначеність може спричинити довільне тлумачення та правозастосування, що не відповідає принципу визначеності правової норми, та, як наслідок, призвести до нівелювання вимог Закону щодо реалізації матеріальних цінностей з державного резерву на ринку саме на конкурсних засадах.

Рекомендація НАЗК:

проект Порядку потребує доопрацювання з метою уточнення та приведення у відповідність до вимог ч. 3 ст. 12 Закону.

2. В абз. 2, 4 п. 3 проекту Порядку передбачається визначити, що:

Держрезерв є організатором електронного аукціону (далі – організатор); електронний аукціон проводиться відповідно до договору, що укладається між організатором та оператором.

При цьому проект Порядку не визначає порядку відбору оператора, а також критерії прийняття Держрезервом рішення щодо укладення договору з конкретним оператором.

Зазначене свідчить про запровадження непрозорої адміністративної процедури, що може призвести до різного правозастосування та вчинення корупційних правопорушень під час реалізації відповідним центральним органом виконавчої влади владних повноважень.

Рекомендація НАЗК:

визначити у проекті постанови порядок відбору оператора, а також критерії прийняття Держрезервом рішення щодо укладення договору з конкретним оператором.

3. Згідно з абз. 2 п. 11 проект Порядку у разі внесення змін до номенклатури матеріальних цінностей державного резерву і норм їх накопичення, матеріальні цінності, що не увійшли до затвердженої номенклатури, формуються у лоти, стартова ціна яких встановлюється на рівні балансової вартості цих матеріальних цінностей.

У п. 6 чинної редакції Порядку визначено, що початкова ціна лота матеріальних цінностей визначається Держрезервом як їх ринкова вартість на підставі звіту або акта про оцінку майна відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» та Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440 (Офіційний вісник України, 2003 р., № 37, ст. 1995).

Запровадження регулювання щодо встановлення стартової ціни лотів сформованих матеріальних цінностей, що не увійшли до затвердженої номенклатури, на рівні балансової вартості цих матеріальних цінностей може призвести до зменшення надходження коштів від реалізації матеріальних цінностей державного резерву.

Рекомендація НАЗК:

- визначити у проєкті Порядку механізм реалізації матеріальних цінностей, що не увійшли до затвердженої номенклатури, за ринковою ціною.

4. В абз. 1 п. 17 проєкту Порядку передбачається визначити, що після оприлюднення оголошення про проведення аукціону за методом підвищення ціни користувачі, які мають намір взяти участь в такому аукціоні, сплачують гарантійний внесок та реєстраційний внесок учасника на рахунок оператора, через якого планують брати участь в аукціоні, та подають заяву про участь в аукціоні за методом підвищення ціни через особистий кабінет на такому електронному майданчику. Заява подається шляхом заповнення електронної форми.

Однак проєктом Порядку не визначено вимог до змісту або форму заяви про участь в аукціоні за методом підвищення ціни, а також порядку підтвердження її подання суб'єктами, які виявили намір взяти участь в аукціоні.

Неповне врегулювання у проєкті постанови зазначених питань може призвести до суб'єктивного підходу до учасників аукціону, необґрунтованих відмов та вчинення корупційних правопорушень під час реалізації владних повноважень.

Рекомендація НАЗК:

визначити у проєкті Порядку вимоги до змісту або форму заяви про участь в аукціоні за методом підвищення ціни, а також порядок підтвердження її подання суб'єктами, які виявили намір взяти участь в аукціоні.

5. Відповідно до абз. 1, 3 п. 29 проєкту Порядку після завершення електронного аукціону протокол електронного аукціону підписується відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги» переможцем електронного аукціону та оператором, через який подано найвищу цінову пропозицію, та надсилається організатору протягом чотирьох робочих днів з дня, наступного за днем формування протоколу електронного аукціону.

У разі невиконання переможцем електронного аукціону вимог абзацу першого цього пункту такий переможець дискваліфікується організатором з повідомленням

через особистий кабінет і обґрунтуванням причин дискваліфікації. У такому разі центральна база даних формує новий протокол електронного аукціону з визначенням нового переможця електронного аукціону.

Разом з тим зміст положень абз. 1 п. 29 проекту Порядку не дає змоги встановити, в який строк протокол електронного аукціону повинен бути підписаний безпосередньо переможцем аукціону, а в який – оператором, а також який суб'єкт зобов'язаний надіслати підписаний протокол організатору (оператор чи переможець аукціону).

Відсутність у проекті Порядку зазначеного регулювання може призвести до зловживань і безпідставного позбавлення переможця аукціону права на придбання лота та, відповідно, до продажу лота за заниженою ціною, оскільки право на його придбання перейде до учасника, який запропонував нижчу цінову пропозицію.

Рекомендація НАЗК:

визначити у проекті Порядку, в який строк протокол електронного аукціону повинен бути підписаний безпосередньо переможцем аукціону, а в який – оператором, та який суб'єкт зобов'язаний надіслати підписаний протокол організатору (оператор чи переможець аукціону).

Висновок:

проект постанови містить корупціогенні фактори та потребує суттєвого доопрацювання.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ